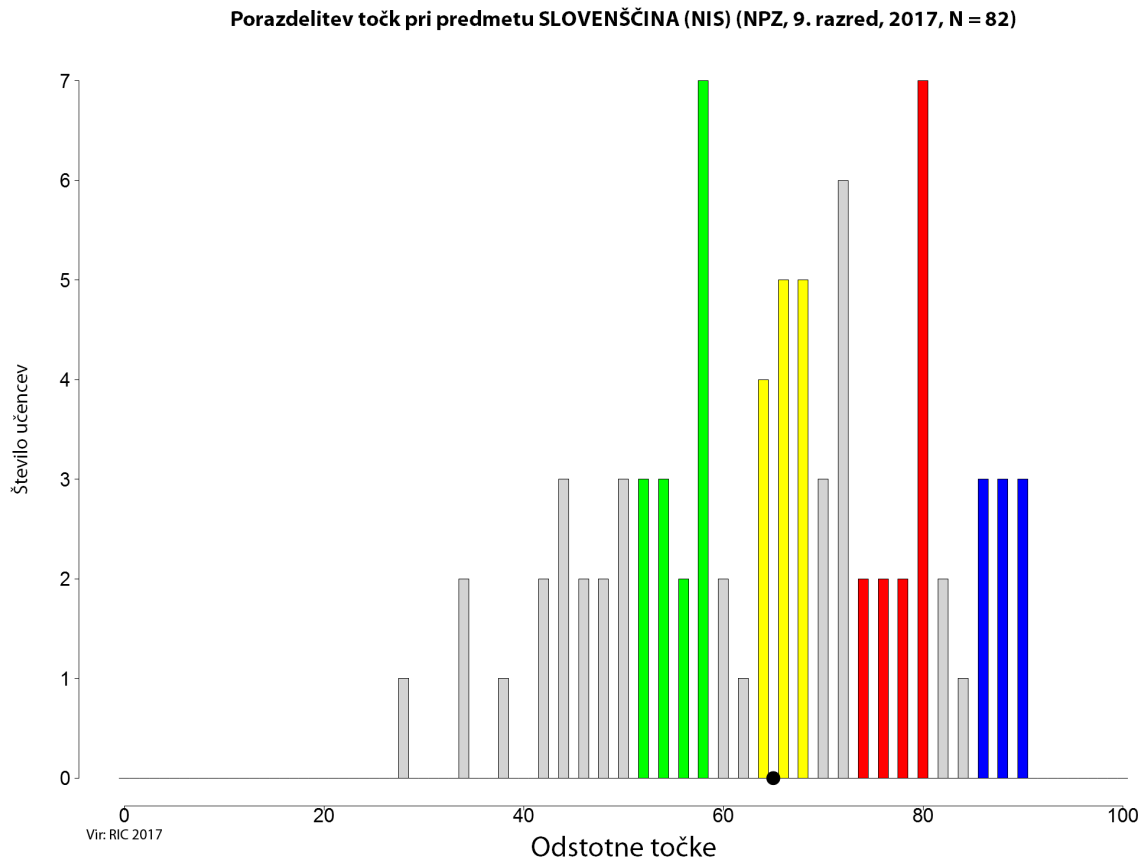

Predmetna komisija za nižji izobrazbeni standard

Slovenščina

Opisi dosežkov učencev na nacionalnem preverjanju znanja v 9. razredu

Slika: Porazdelitev točk pri slovenščini (NIS), 9. razred

ZELENO OBMOČJE

V zeleno območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo spodnjo mejo četrtnine dosežkov.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri šestih nalogah (1., 2., 3., 4., 5. in 8. – skupaj deset postavk) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri dveh nalogah (9. in 10. – dve postavki) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog:

Največ je nalog kratkega odgovora (deset postavk), sledita pa nalogi obkroževanja (dve postavki).

Učenci:

- poiščejo podatek iz besedila (**naloge 1.01.1, 1.02.1, 1.03.1, 1.04.1, 1.04.2, 1.04.3, 1.05.1, 1.05.2, 1.05.3** ter **1.08.1**);
- razčlenjujejo dogajanje na dogajalne enote – pravilno določijo eno dogajalno enoto (**naloga 1.09.2**);
- z vajami usvajajo osnovna pravila slovenskega pravopisa – prepoznajo manjkajoč samoglasnik v besedi (**naloga 1.10.2**).

Učenci poiščejo osnovne podatke o neumetnostnem besedilu in v njem ter poiščejo manjkajoči samoglasnik.

Zgled:

naloga 1.05

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri šestih nalogah (1., 2., 3., 4., 5. in 6. – skupaj devet postavk) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri dveh (7. in 8. – skupaj tri postavke) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog:

V zeleno območje so se uvrstile naloge obkroževanja, alternativnega tipa in kratkega odgovora.

Učenci:

- poiščejo podatek iz besedila (**naloge 2.01.1, 2.02.1, 2.04.1, 2.04.2, 2.04.3, 2.05.2** in **2.06.1**);
- ločijo glavne in stranske književne osebe – prepoznajo glavnega junaka zgodbe (**naloga 2.03.1**);
- poskušajo razumeti psihološke lastnosti, književne osebe na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe – razberejo iz besedila vzrok preprirov med sosedoma (**naloga 2.07.1**), določijo lastnosti glavne književne osebe (**nalogi 2.08.1 in 2.08.2**).

Učenci prepoznajo osnovne podatke iz besedila, razumejo vzrok dogajanja v zgodbi in nekatere psihološke lastnosti književne osebe.

Zgled:

naloga 2.04

RUMENO OBMOČJE

V rumeno območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *med polovicama dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri dveh nalogah (9. in 12. – tri postavke) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog:

Naloge uvrščamo med tipe nalog kratkega odgovora.

Učenci:

- razčlenjujejo dogajanje na dogajalne enote – pravilno določijo vse dogajalne enote (**nalogi 1.09.1 in 1.09.3**);
- besedam iščejo protipomenke, nadpomenke in sopomenke – poiščejo protipomenko (**naloga 1.12.1**).

Učenci znajo razčleniti dogajanje na dogajalne enote in poiskati protipomenko.

Zgled:

naloga 1.12.1

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri eni nalogi (5. – ena postavka) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri eni nalogi (10. – ena postavka) pa delovanje na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog:

V rumeno območje sta se uvrstili nalogi obkroževanja in zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- poiščejo podatek iz besedila – najdejo pravilno besedo med ponujenimi (rešeto) (**naloga 2.05.1**);
- ustvarjajo svoje domišljajske svetove, ki se dogajajo v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti – nadaljujejo zgodbo (**naloga 2.10.1**).

Učenci znajo poiskati vse zahtevane podatke v besedilu in nadaljevati zgodbo po navodilih.

Zgled:

naloga 2.05.1

RDEČE OBMOČJE

V rdeče območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo zgornjo mejo *tretje četrtine dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri treh nalogah (6., 7., 8. – tri postavke) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri dveh nalogah (11. in 13. – skupaj dve postavki) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja), pri eni nalogi (14. – skupaj dve postavki) pa delovanje na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog:

V rdečem območju so naloge kratkega odgovora in zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- iščejo zahtevani podatek – iz besedila izpišejo poved glede na navodilo (**naloga 1.06.1**), izpišejo pripomoček za oblikovanje motivov (**naloga 1.07.2**) ter ustrezno preštejejo število povedi v tretjem odstavku (**naloga 1.08.2**);
- v besedilu poiščejo glagole in jim določijo spol, število, čas – dano poved postavijo v prihodnji čas (**naloga 1.11.1**);
- v besedilu poiščejo pridevnik – iz dane povedi izpišejo pridevnik (**naloga 1.13.2**);
- pišejo krajša besedila npr. opis izdelka, naprave, delovnega postopka – v opisu delovnega postopka uporabijo vse podane materiale in pripomočke (**naloga 1.14.1**) in napišejo zaokroženo/povezano besedilo v vsaj sedmih povedih (**naloga 1.14.3**).

Prepoznajo več podatkov iz besedila, znajo zapisati poved v zahtevanem času in v povedi poiskati pridevnik. Samostojno tvorijo krajše besedilo glede na zahtevani kriterij.

Zgled:

naloga 1.13.2

Opomba: V rdeče območje se je uvrstila 2. postavka, 1. spada v območje nad modrim.

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri dveh nalogah (7. in 9. – skupaj dve postavki) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja), pri eni nalogi (10. – ena postavka) pa na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog:

Naloge uvrščamo med naloge obkroževanja, zapisa kratkega odgovora in razvrščanja.

Učenci:

- poskušajo razumeti psihološke lastnosti književne osebe, in sicer na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe – spoznajo, kdaj so prepiri med sosedoma prenehali (**naloga 2.07.2**);
- razčlenjujejo dogajanje na dogajalne enote – pravilno določijo eno dogajalno enoto (**naloga 2.09.1**);
- ustvarjajo svoje domišljajske svetove, ki se dogajajo v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti – zapišejo zaokroženo/povezano besedilo v vsaj sedmih povedih (**naloga 2.10.2**).

Učenci razumejo vzrok in posledico dogajanja v zgodbi, začnejo zgodbo tudi členiti na dogajalne enote ter znajo napisati povezano nadaljevanje zgodbe.

Zgled:

naloga 2.07.2

Opomba: V rdeče območje se je uvrstila postavka b), postavka a) pa v zeleno območje.

V modro območje spadajo naloge, ki so jih uspešno rešili učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *zgornje desetine dosežkov*.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri treh nalogah (6. in 7. – dve postavki) smo preverjali miselne procese na I. taksonomski stopnji (znanje, prepoznavanje), pri dveh nalogah (10. in 11. – skupaj dve postavki) pa na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog:

Naloge so tipa kratkega odgovora.

Učenci:

- poiščejo podatek iz besedila – jezikovno pravilno prepisejo poved (**naloga 1.6.2**) in izpišejo nadaljnji pripomoček za oblikovanje motivov (**naloga 1.7.1**);
- uporabi vejico pri naštevanju in pred obravnavanimi vezniki (**naloga 1.10.1**);
- v besedilu poiščejo glagole in jim določijo spol, število, čas – jezikovno pravilno zapišejo poved v prihodnjem času (**naloga 1.11.2**).

Učenci v modrem območju znajo poved postaviti v zahtevani glagolski čas in so natančnejši pri upoštevanju osnovnih pravil pravopisa.

Zgled:

naloga 1.11.2

Opomba: V modro območje se je uvrstila 2. postavka, 1. spada v rdeče območje.

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri eni nalogi (9. – dve postavki) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja).

Tipi nalog:

Znanje smo preverjali z nalogama zapisa kratkega odgovora.

Učenci:

- razčlenjujejo dogajanje na dogajalne enote – pravilno določijo vse dogajalne enote (**nalogi 2.9.2 in 2.9.3**).

Učenci v modrem območju razumejo časovno zaporedje dogajanja v celoti.

Zgled:

nalogi 2.9.2 in 2.9.3

V to območje spadajo naloge, ki jih tudi učenci z najvišjimi dosežki niso rešili s 65 % uspešnostjo.

Neumetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri dveh nalogah (10. in 13. – skupaj dve postavki) smo preverjali miselne procese na II. taksonomski stopnji (razumevanje, uporaba znanja) ter pri eni nalogi (14. – dve postavki) na III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog:

Znanje smo preverjali z nalogami kratkih odgovorov in zapisa kratkih odgovorov.

Učenci NE:

- usvajajo osnovnih pravil slovenskega pravopisa – ne pišejo jezikovno pravih povedi v celoti (**naloga 1.10.3**);
- poiščejo osebne zaimke v besedilu (**naloga 1.13.1**);
- pišejo krajših besedil – v besedilo ne vključijo materiala ali pripomočka po svoji izbiri (**naloga 1.14.2**) in ne napišejo sedem jezikovno pravih povedi (**naloga 1.14.4**).

Tudi najuspešnejši učenci ne prepoznajo zahtevnejših besednih vrst ter ne znajo slovnično in pravopisno zapisati daljše povedi ali več povedi skupaj.

Zgled:

naloga 1.14

Opomba: V območje nad modrim sta se uvrstili 2. in 4. postavka, 1. in 3. spadata v rdeče območje.

Umetnostno besedilo

Taksonomske stopnje:

Pri eni nalogi (10. – ena postavka) III. taksonomski stopnji (analiza, sinteza in vrednotenje).

Tipi nalog:

Znanje smo preverjali z zapisom kratkega odgovora.

Učenci NE:

- ustvarjajo svojih domišljjskih svetov, ki se dogajajo v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti – ne zapišejo jezikovno ustreznega umetnostnega besedila (**naloga 2.10.3**).

Tudi najuspešnejši učenci ne napišejo v sedmih povedih jezikovno ustreznega daljšega avtorskega zaključka zgodbe.

Zgled:

naloga 2.10

Opomba: V območje nad modrim se je uvrstila 3. postavka, 1. spada v rumeno, 2. pa v rdeče območje.

Preglednica: Specifikacijska tabela, slovenščina (NIS), 9. razred

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učenc	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje
I. DEL (Neumetnostno besedilo: Jasna Merku, Recept za papir in okrasni papir, Galeb: maldinska revija, zadruga Novi Matajur, Čedad 2008.)						
1	01.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
2	02.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
3	03.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
4	04.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.2	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.3	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
5	05.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	05.2	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	05.3	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
6	06.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	rdeče
	06.2	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	modro
7	07.1	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	modro
	07.2	1 Neumetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	rdeče
8.a	08.1	1 Jezik	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
8.b	08.2	1 Jezik	poišče podatek iz besedila;	M	I.	rdeče
9	09.1	1 Neumetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	M	II.	rumeno
	09.2	1 Neumetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	M	II.	zeleno
	09.3	1 Neumetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote.	M	II.	rumeno

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učencem	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje
10	10.1	1 Jezik	uporabi vejico pri naštevanju in pred obravnavanimi vezniki;	M	II.	modro
	10.2	1 Jezik	z vajami usvaja osnovna pravila slovenskega pravopisa;	M	II.	zeleno
	10.3	1 Jezik	z vajami usvaja osnovna pravila slovenskega pravopisa;	M	II.	nad modrim
11	11.1	1 Jezik	v besedilu poišče glagole in jim določijo spol, število, čas;	M	II.	rdeče
	11.2	1 Jezik	v besedilu poišče glagole in jim določijo spol, število, čas;	M	II.	modro
12	12.1	1 Jezik	besedam išče protipomenke, nadpomenke in sopomenke;	M	II.	rumeno
13	13.1	1 Jezik	v besedilu poišče osebne zaimke;	M	II.	nad modrim
	13.2	1 Jezik	v besedilu poišče pridevnik;	M	II.	rdeče
14	14.1	1 Neumetnostno besedilo	piše krajša besedila npr. opis izdelka, naprave, delovnega postopka;	M	III.	rdeče
	14.2	1 Neumetnostno besedilo	piše krajša besedila npr. opis izdelka, naprave, delovnega postopka;	M	III.	nad modrim
	14.3	1 Neumetnostno besedilo	piše krajša besedila npr. opis izdelka, naprave, delovnega postopka;	M	III.	rdeče
	14.4	1 Neumetnostno besedilo	piše krajša besedila npr. opis izdelka, naprave, delovnega postopka.	M	III.	nad modrim

Naloga	Točke	Vsebina	Cilj – učelec	Standard znanja	Taksonomska stopnja	Območje
II. DEL (Umetnostno besedilo: Janez Trdina: Škrat, iz rod v rod, Berilo za 6. razred osnovne šole, DZS, Ljubljana 1978.)						
1	01.1	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
2	02.1	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
3	03.1	1 Umetnostno besedilo	loči glavne in stranske književne osebe;	M	I.	zeleno
4	04.1	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.2	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.3	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
	04.4	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
5	05.1	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	rumeno
	05.2	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
6	06.1	1 Umetnostno besedilo	poišče podatek iz besedila;	M	I.	zeleno
7. a	07.1	1 Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti književne osebe, in sicer na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II.	zeleno
7. b	07.2	1 Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti književne osebe, in sicer na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II.	rdeče
8	08.1	1 Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti književne osebe in sicer na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II.	zeleno
	08.2	1 Umetnostno besedilo	poskuša razumeti psihološke lastnosti književne osebe in sicer na podlagi dogajanja, dialoga in ravnanja književne osebe;	T	II.	zeleno
9	09.1	1 Umetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	M	II.	rdeče
	09.2	1 Umetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	M	II.	modro
	09.3	1 Umetnostno besedilo	razčlenjuje dogajanje na dogajalne enote;	M	II.	modro
10	10.1	1 Umetnostno besedilo	ustvarja svoje domišljiske svetove, ki se dogajajo v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti;	M	III.	rumeno
	10.2	1 Umetnostno besedilo	ustvarja svoje domišljiske svetove, ki se dogajajo v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti;	M	III.	rdeče
	10.3	1 Umetnostno besedilo	ustvarja svoje domišljiske svetove, ki se dogajajo v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti.	M	III.	nad modrim

LEGENDA:

Naloga: zapisana oznaka vsakega vprašanja/dela naloge/naloge; povzeto po preizkusu znanja, po *Navodilih za vrednotenje* in po programu za e-vrednotenje;

Točke: zapisano maksimalno število točk vprašanja/dela naloge/naloge;

Vsebina: zapisana vrsta besedila, z uporabo katere rešujemo vprašanje/del naloge/nalogo: neumetnostno besedilo in umetnostno besedilo oziroma JEZIK, če z vprašanjem/delom naloge/nalogo preverjamo slovnica in pravopisna pravila;

Cilj – učelec: zapisan cilj, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po učnem načrtu;

Standard znanja: zapisan standard znanja, ki ga preverja vprašanje/del naloge/naloga: M – minimalni, T – temeljni; povzeto po učnem načrtu;

Taksonomska stopnja (po Bloomu): zapisana taksonomska stopnja vprašanja/dela naloge/naloga: I. – znanje in prepoznavanje, II. – razumevanje in uporaba, III. – analiza in vrednotenje;

Območje: zapisno območje, v katero se je uvrstilo vprašanje/del naloge/naloga; povzeto po *Opisih dosežkov učencev 9. razreda pri NPZ-ju v prilagojenem izobraževalnem programu z NIS-om*.

Besedilo 1**Jasna Merku: Recept za lepilo in okrasni papir**

Nekoč so si umetniki sami pripravljali barve in lepila, danes jih kupujemo že pripravljene, zato so stari postopki manj poznani. Med enostavnejše in zelo stare spada priprava lepila iz moke. Potrebujemo zelo preproste primesi, ki jih gotovo ima vsak od nas vedno doma: ponev (katere vsebina se ne sprime dna), moko, vodo, tekoče milo in leseno žlico. V ponev damo en kozarec moke in pet kozarcev vode, zmes pazljivo premešamo, da bo gladka: postavimo na ogenj in pozorno mešamo z leseno žlico, dokler ne zavre. Tedaj zmes odstavimo z ognja in dodamo še žlico tekočega mila, da bo bolj gladka in se bo kasneje barva lažje spojila. Tako pripravljeno lepilo ohladimo, nato pa ga lahko uporabimo.

Podobno lahko lepilo pripravimo, če namesto moke uporabimo škrob. V tem primeru razredčimo škrob z vodo, v razmerju 1 : 9.

Pripravljeno lepilo je primerno tudi za izdelovanje motivov na gladkem trpežnem papirju. Dovolj bo, da mu dodamo nekaj tempere, akrila ali tuša. Lepilo in barvo dobro premešamo. Več barve dodamo, tem bolj intenzivna bo, paziti pa moramo, da bo dovolj lepila, sicer se bo naš izdelek prehitro posušil. Z mešanico lepila in barve s čopičem premažemo gladek papir. Nato posežemo na površino z uporabo vilic, glavnika, lahko tudi s prsti, gobico ali drugimi sredstvi, ki puščajo za sabo zanimive obrise. Prednost te tehnike je tudi v tem, da morebitne napake lahko sproti ponovno prekrijemo z barvo in lepilom ter jih popravimo.

Mešanica lepila in barve se počasi suši, zato je primerna tudi za monotipe, za odtiskovanje s papirja, na katerem smo motiv ustvarili, na nov papir, na katerem se bo pojavila podoba v zrcalni sliki, obrnjena. Lahko pa poskusimo isti papir prepogniti na pol in prenesti podobo z ene polovice na drugo.

Bodite iznajdljivi in se poigrajte z različnimi možnostmi. Presenečeni boste nad rezultati.

(Prirejeno po: Jasna Merku, Recept za lepilo in okrasni papir. Galeb: mladinska revija, št. 6, letnik 54/februar, Zadruga Novi Matajur, Čedad 2008.)

Slovar:

primesi – snovi, ki so dodane/primešane glavni snovi

2

Besedilo 2

Janez Trdina

ŠKRAT

Med Bršlinom in Lastovčami se vzdiguje grič, na katerem raste hrastovina. Za visok, lep hrast sta se prepirala soseda, čigav je, in ker se nista mogla nikoli pogoditi, sta branila drug drugemu posekati ga. Od starosti se je hrast posušil in strohněl.

V duplo se je priselil škratek. Ta škratek je ljudem hudo nagajal. Usedel se je na vrh drevesa na najtanjšo vejico, ki ne bi bila držala niti vrane, pa jim je molil jezik in oponašal njih smeh in pogovor. Če so prišli k hrastu, jim je kazal polno rešeto cekinov in jih klical: »Pobirajte cekine!« Kmetje so pobrali cekine v žepe in malhe, ko pa so jih hoteli doma prešteti, so izvlekli iz žepov in malh namesto cekinov najgrše gosenice in žuželke.

Spomladi in jeseni jim je kričal: »Pojte sejat!« Tisti, ki so ga ubogali, pa niso nič pridelali. Drugo leto so rekli, ko jih je zopet klical, da naj sejejo: »Ti si hudoben, škratek, tebe ne bomo nikoli več poslušali.« To leto pa so tisti, ki so ga ubogali, dobili vsega dosti, oni drugi, ki ga niso, pa zopet nič. In tako je kmete zmerom dražil in jih tako zbežal, da nikoli niso vedeli, kaj naj bi storili.

Enkrat so ga ujeli in ga vrgli v vrečo, da bi ga potopili. Ko ga vržejo v Krko in gledajo za njim, kako bo utonil, začujejo za seboj strašen smeh pa se ozro in vidijo škrateka, ki jim z vrha suhega hrasta pomalja jezik in se jim smeje.

To je trajalo več let, dokler se soseda nista pogodila, da je hrast od obeh in da ga bosta skupaj posekala. Ko ni bilo drevesa, je pobegnil tudi škratek, od takrat ga ni bilo v tem kraju nikoli več videti. Prepir mu je moč dal, mir mu je moč vzel.

(Prirejeno po: Janez Trdina, Škratek. Iz roda v rod. Berilo za 6. razred osnovne šole, DZS, Ljubljana 1978.)

Slovar:

Bršlin – vas severozahodno od Novega mesta

Lastovče – staro ime za Cegelnico, vasico ob Krki, zahodno od Novega mesta

pojte – pojdite

pomaljati – večkrat pomoliti

I. DEL

Preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Kdo je avtor besedila? Ime in priimek avtorja napiši na črto.

_____

(1 točka)

2. Kje je bilo objavljeno besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A V reviji Ciciban.
- B V reviji Pil.
- C V reviji Galeb.
- D V reviji Gea.

(1 točka)

3. Kdo si je nekoč sam pripravljala lepilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Trgovci.
- B Umetniki.
- C Obrtniki.
- D Popotniki.

(1 točka)

1

4. Za pripravo lepila potrebujemo ponev in leseno žlico. Naštej še tri sestavine, iz katerih pripravimo lepilo. Odgovore napiši na črte.

(3 točke)

5. Ali so spodnje trditve glede na besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

V ponev damo dva kozarca moke in pet kozarcev vode.	DRŽI	NE DRŽI
Zmesi dodamo žlico tekočega mila.	DRŽI	NE DRŽI
Ohlajeno lepilo lahko uporabimo.	DRŽI	NE DRŽI

(3 točke)

6. Na črti izpiši iz besedila poved, iz katere izvemo, kaj lahko dodamo lepilu, da bo primerno za izdelovanje motivov.

(2 točki)

7. Avtorica predlaga več pripomočkov za oblikovanje motivov.
Dva pripomočka napiši na črti.

(2 točki)

8. Besedilo je sestavljeno iz več odstavkov in odstavki iz več povedi.

a) Koliko odstavkov sestavlja besedilo? Odgovor napiši na črto.

---

b) Koliko povedi je v tretjem odstavku? Odgovor napiši na črto.

(2 točki)

9. Kako si sledijo dogodki v besedilu? Pravilno zaporedje dogodkov označi s številkami od 1 do 4.

_____ Ponev odstavimo z ognja in dodamo žlico tekočega mila.

_____ V ponev damo kozarec moke in pet kozarcev vode.

_____ Pripravljeno lepilo pustimo, da se ohladi.

_____ Ponev postavimo na ogenj in mešamo, da zavre.

(3 točke)

1

10. Popravi dve pravopisni napaki in na črte napiši pravilno poved.

Osnovno slano testo pripravimo tako, da v posodi zamesimo dve skodelci moke dve skodelici fino mlete soli in skodelico vode.

(3 točke)

11. Poved postavi v prihodnji čas in jo napiši na črte.

Z mešanico lepila in barve s čopičem premažemo gladek papir, nato lahko z glavnikom narišemo motiv.

(2 točki)

12. K dani besedni zvezi na črto napiši protipomenko.

hrapav papir _____

(1 točka)

13. Iz povedi na črti izpiši zaimек in pridevnik.

Mogoče bo Jožeta prispevek spodbudil, da bo tudi on prebral to zanimivo knjigo.

Zaimек: _____

Pridevnik: _____

(2 točki)

II. DEL

Preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. Kdo je Janez Trdina? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Stranska književna oseba.
- B Ilustrator.
- C Avtor.
- D Glavna književna oseba.

(1 točka)

2. Kje je bilo objavljeno prebrano besedilo? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

3. Kdo je glavni junak zgodbe? Odgovor napiši na črto.

_____

(1 točka)

4. Ali so navedene trditve glede na besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI. Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

Hrast je od starosti strohnel in se posušil.	DRŽI	NE DRŽI
Škrat je ljudem hudo nagajal.	DRŽI	NE DRŽI
Kmetje so pobirali cekine v žepe in malhe.	DRŽI	NE DRŽI
Kmetje so škrate rešili iz Krke.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

2

5. Obkroži črko pred dvema besedama, ki sta uporabljeni v 2. odstavku besedila.

- A Rešeto.
- B Bršljan.
- C Hosta.
- D Lastovice.
- E Malhe.

(2 točki)

6. Iz besedila na črti izpiši poved, iz katere izvemo, da so kmetje želeli škrate potopiti.

(1 točka)

7. a) Kaj je bil vzrok preprirov med sosedoma? Odgovor napiši na črto.

---

b) Kdaj so prepri med sosedoma prenehali? Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

8. Kako se je škrat obnašal do tistih, ki jim je želel nagajati? Izmed naštetih lastnosti izberi dve pravilni in ju napiši na črti.

prisrčno, nagajivo, ljubeznivo, hudobno, opravljivo

_____

_____

(2 točki)

9. Kako si sledijo dogodki v besedilu? Pravilno zaporedje dogodkov označi s številkami od 1 do 4.

___ Če so kmetje prišli k hrastu, jim je škrat kazal polno cekinov.

___ Ko so kmetje prišli domov, so iz žepov izvlekli najgrše gosenice in žuželke.

___ Od starosti se je hrast posušil in strohnel.

___ Sosea sta se pogodila glede hrasta.

(3 točke)

